

Březolupské rody v I. polovině 18. století

1. Úvod:

Závěrem článku Místní názvy v okolí Březolup jsem slíbil, že zpracuji historické pojednání i o březolupských rodech. Svůj slib dnes částečně plním, ale protože si tato problematika zaslouží více prostoru, zpracuji článků opět několik a postupně je budu zveřejňovat v Březolupském zpravodaji.

V části první se nezaměřím na rody nejstarší, protože tam můj „výzkum“ ještě pokračuje, ale na rody, který žily v Březolupch v I. polovině 18. století, přesněji letech 1720-59. Tyto léta jsou obsažena v latinsky psané matrice narozených pro farnost Bílovice, kam Březolupy tenkrát patřily. Nedávno jsme s kolegy z „Genealogického spolku“, který se pravidelně schází v Uherském Hradišti, zpracovali její rejstřík, který pro tento článek využiji.

2. Rody, dosud žijící v Březolupch:

Nejdříve se zaměřím na rody, jejichž potomci dosud v naší obci stále žijí. Samozřejmě, že nebudu uvádět rody všechny, ale pouze v té době nejčetnější.

Protože abecední třídění je neutrální, použiji ho ve svém článku i já. Prvním je proto rod ANDRÝSEK. V daném období, zde žila pouze jedna rodina, rod se do Březolup dostal asi z Nedachlebic, kde bylo v té době nejvíce rodin tohoto příjmení. Dalším rodem je BLAHA, v Březolupch žily čtyři rodiny, které odsud pravděpodobně i pocházeli.

Rod BLAŽEK patřil již v té době k nejvíce rozšířeným, žily zde postupně čtyři rodiny s mnoha potomky, i tento pocházel z Březolup. Rod FUSEK je původem pravděpodobně z Topolné a u nás žily již čtyři rodiny. V současnosti velmi rozšířený HOFEREK přišel do Březolup taktéž z Topolné a počátkem 18. století zde žily tři rodiny. Rod HRABICA patří naopak k těm původně březolupským (jak psal již ve svém článku z obdobnou tematiku v roce 2000 pan František Hrabica), v této době měl rodiny čtyři.

Pomalou se dostáváme k nejrozšířenějšímu rodu v Březolupch, tj. HUBÁČEK. Ten vypadá taktéž na původní a měl zde již osm rodin. Příliš pozadu nezaostával ani rod KREJČÍŘÍK s rodinami čtyřmi. Naopak rod LYSONĚK měl pouze rodiny dvě, ale podle mých zjištění byl taktéž původní březolupský. Stejně tak to lze říci i o rodu MICHÁLEK se třemi rodinami.

Rod PASTYŘÍK v této době zde již sice žil, ale až koncem tohoto období a měl pouze dvě rodiny. Rod TOMEK je nejspíše taktéž z Březolup, i on měl dvě rodiny. Posledním rodem v této skupině je pak VAJDÍK. Tento rod pocházel ze Svárova a u nás zatím byla pouze jedna rodina.

V obci se ale vyskytovala samozřejmě i další příjmení, která „přežila“ až do současnosti. I když ne vždy jde o přímé potomky těchto rodin. Prozatím nebyly rody příliš významně rozvětveny, což některé v dalších letech dohnaly. Mezi ně patří například: ČIŽMÁŘ, DÝŠEK, HRABEC, HYBLER, KŘEN, KŘIŽKA, ONDRŮŠEK a SAMSONEK.

3. Vymřelé rody:

Prvním rodem v této „kategorii“ je BARTONÍČEK a BARTONÍK. Dříve se často stávalo, že při větším výskytu jednoho příjmení bývali synové pojmenováni pro rozlišení zdrobněle. Kněží pak psali klidně při narození jednoho dítěte příjmení původní a při druhém zdrobněle. Nás genealogy tím však nezmatou. Pro ilustraci pár dalších příkladů z tohoto období a našeho okolí: Čižmář - Čižmařík, Dovrtěl - Dovrtělík, Hanák - Hanáček, Hofer - Hoferek nebo Sklenář - Sklenařík. Bartoníčků a Bartoníků byly celkem čtyři rodiny. Dalším byl ŠVENDA s rodinami třemi, nebo OTÉPKA taktéž se třemi. Všechny tyto rody byly pravděpodobně původními březolupskými.

Následuje již výše uvedený rod SKLENÁŘ původem nejspíš ze Svárova, v té době v Březolupcech zastoupen již pěti rodinami. Posledním rodem, který zde uvedu je pak VEČEŘA, nejvíce rozšířený v Nedachlebicích, ale i jinde. U nás byly rodiny dvě.

V obci se ale vyskytovala samozřejmě i další příjmení, která byla zastoupena pouze jednou či dvěma rodinami. Uvádím zde pár zajímavých: ADAMOVSKÝ, BOLENOŠKA, BOLUSEK, DACH, DRÁBEK, HEJL, HUJA, CHRASTINA, KAMENÍK, KOFRÁNEK, KOVÁŘ, KUDRNA, MACHÁČEK, MANDÍK, NEČEKAL, PALUBÍK, PERŠÁK, PUČALÍK, ROSIPÁLEK, SLAVÍK, STANČÍK, VADAS, nebo VÁVRA.

4. Rody z okolních obcí:

V této části se pouze okrajově dotknu některých rodů, které v současnosti v obci pobývají, ale v I. polovině 18. století tomu tak ještě nebylo. Jejich čas jak uvidíte v dalších článcích ještě přijde.

V závorce u nich uvádím místo výskytu rodu v tomto období, tj. 1720-59. Na Šarovech žili rody: BAŘICA a HANÁČEK (ten současně i v Topolné), v Oldřichovicích BERECKA (současně ale i v Topolné a na Svárově), ve Zlámanci pak BERNATÍK, v Nedachlebicích: DOVRTĚL, DUPAL, ŠURANSKÝ a ŽIŠKA, v Mistřicích: HROMEČEK, ONDRÁŠ, SOŠKA a ŠIMEK (ten i v Javorovci), v Kněžpoli KAŇOVSKÝ (ale i v Nedachlebicích) a konečně v Topolné rod MIKULKA.

5. Závěr:

Tak tímto končím první putování s Březolupskými rody, tentokrát 18. stoletím. Další období budou postupně následovat, a to nejdříve směrem k současnosti a na závěr ještě hlouběji do minulosti.

Pokud někoho článek zaujal a probudil v něm touhu poznat své předky, rád ho uvítám na některé ze schůzek zájemců o genealogii z Březolup a okolí. Tyto svolávám pravidelně jedenkrát za 4 až 6 týdnů, a snažím se na nich předat zúčastněným své zkušenosti získané v průběhu čtrnácti let bádání po předcích. Termín každé schůzky je vždy zveřejněn přibližně týden předem na internetové stránce obce Březolupy.

Mnohé z rodů uvedených v textu mám i ve svém rodokmenu. A tak se nejspíš nakonec ukáže pravdivé rčení: Všichni na vesnici jsou nějak příbuzní.

Dne 22. 1. 2014 zpracoval ing. Radek Berecka, kronikář obce Březolupy.